

ἀπόρτωτος ἐπίθ. ἄνδρ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ καὶ τοῦ ἐπιθ. *πορτωτός < πορ-
τῶνω.

Ἐπὶ τῆς θύρας, ἢ μὴ ἔχουσα θυρόφυλλα: Ἀπόρτωτη
πόρτα.

ἀπορφανίζομαι ἀμάρτ. ἀπορφανίσκουμαι Πόντ.
(Χαλδ.) Μετοχ. ἀπορφανισμένος Ἴος.

Τὸ ἀρχ. ἀπορφανίζομαι.

Γίνομαι ὀρφανός: Ἐπορφανίγαν τὰ παιδία ἀσ' σὴ μάνναν
ἀτουν Χαλδ. || Ἄσμ.

Ἠπέθαν' ἡ θυγατέρα μου το' εἶναι ὀρφανισμένη,
γιατ' ἤφησε τὴν μάννα της το' εἶναι ἀπορφανισμένη
Ἴος

ἀπορχιδίαστος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀπορχιδίαστος Πόντ.
(Κερασ.) ἀπορχιδίαχτος Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπό καὶ τοῦ ἐπιθ. *ὀρχιδίαστος
< *ὀρχιδιῶ.

Ὁ μὴ πάσχων κήλην, ὁ μὴ κηλήτης.

ἀπορῶ λόγ. κοιν. καὶ Καππ. (Συνασσ.) Τσακων. ἀπορῶ
βόρ. ιδιῶμ. ἀποροῦ Τσακων. ἀποράω Ἡπ. ἴπουρῶ
Μακεδ.

Τὸ ἀρχ. ἀπορῶ.

Θαυμάζω, ἐκπλήσσομαι ἐνθ' ἄν.: Τ' ἄκουσα καὶ ἀπόρεσα.
Θ' ἀκούσης πράγματα ποῦ θ' ἀπορήσῃ ὁ νοῦς σου. Λές καὶ πρά-
ματα ποῦ ἀπορεῖ ὁ νοῦς τ' ἀνθρώπου. Ἀπόρησε τὸ μυαλό μου
μ' αὐτὰ ποῦ ἄκουσα. Νὰ πᾶς νὰ δῇς θ' ἀπορήσῃς κοιν.
Ἀπορῶ τσαὶ σαστίζω Μύκ. Θαμάζομαι καὶ ἀπορῶ Μεγίστ.
Ἐπρόκοβγεν εἰς τὰ γράμματα ποῦ ἐπομεῖναν οἱ δασκάλοι ἀπο-
ρημένοι γιὰ τὴν ἐξυπνάδα τοῦ παιδιοῦ αὐτόθ. Ἀπορέκαϊ, ὅταν
ὠράκαϊ τὸν πόρε ἀνοῖτ' (ἐξεπλάγησαν ὅταν εἶδαν τὴν θύραν
ἀνοικτήν) Τσακων. || Φρ. Ἀπορῶ καὶ ἐξίσταμαι (ἐπὶ ἰσχυρᾶς
ἀπορίας ἢ ἐκπλήξεως. Ἐκ τῆς ἐκκλησιαστικῆς γλώσσης)
κοιν. || Ἄσμ.

Θαμάζομαι καὶ ἀπορῶ πῶς δὲν ἀνθοῦν οἱ δρόμοι
ἀπ' τὴ σιανομάδα σου καὶ ἀπ' τὴν καλὴν σου γνώμη
(σιανομάδα = σιγανομάδα = φρονημάδα) Νίσυρ.

Σηκών-νεται τῆς ὁ Μουχλαλῆς τῶν μπαιν-νεί 'ς τὸ σαράγιον,
βγάλ-λει διὰ τὸ γράμμαν του ποῦ τοῦ ἔχασιν γραμμένον,
ποῦ τὸ θεωρεῖ τῶν ὁ βαλῆς, μεινίσκει ὀρημένος

(διᾶ = δίδει) Κύπρ. Καὶ μετβ. θαυμάζω τι Θράκ.: Ἄσμ.

Μιὰ ταχινὴ περνοῦσα ἀπὸ τὸ περιβόλι
ὅπου τὸ ἀποροῦν καὶ τὸ θαμάζουν ὅλοι.

ἀπορῶς ἐπίθ. Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀπορῶ. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ. ἀγαπῶς.

Ἐκτεπληγμένος, ἀπορῶν Κύπρ.: Ἄμα τὸ ἄκουσα ἔμεινα
ἀπορῶς.

ἀπορωτός ἐπίθ. Πόντ. (Σάντ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀπορος καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.
-ωτός.

1) Ὁ σχεδὸν πτωχός. 2) Ὁ ἀνίκανός πως σωματικῶς.
Πβ. ἀπορος.

ἀποσαβάνωμαν τό, Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποσαβανώνω.

Ἡ ἀφαίρεσις τοῦ σαβάνου ἀπὸ τὸν νεκρόν.

ἀποσαβανώνω Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπό καὶ τοῦ ρ. σαβανώνω.

Ἀφαιρῶ τὸ σάβανον τοῦ νεκροῦ. Συνών. ξεσα-
βανώνω.

ἀποσάγι τό, ἀμάρτ. ἴποσάγι Ρόδ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπό, τοῦ ρ. σάσσω (< σήθω) καὶ τῆς
παραγωγικῆς καταλ. -ι.

Πληθ., τὰ ἀποκοσκινίδια τοῦ σίτου. Συνών. ἀπό-
σασμα.

ἀποσαλεύω Λεξ. Δημητρ.

Τὸ ἀρχ. ἀποσαλεύω.

Σαλεύω, μετακινεῖμαι ὀλίγον: Μὴν ἀποσαλέψῃς ὥσπου
νὰ ῥθῃ. Ὁρεσ δὲν ἀποσάλεψε.

ἀποσαλῖδς ὁ, Κάρπ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπό καὶ τοῦ οὐσ. σάλιο.

Σίελος, ἵχνη σιέλων: Παροιμ. Ὅπου περᾶς ὁ σαλιάρης
φαίνονται οἱ ἀποσαλῖοί του (ὁ φλύαρος, ὅπου καὶ ἂν εὗρεθῇ,
καταλείπει ἵχνη τῆς φλυαρίας του).

ἀπόσαλο τό, ἀμάρτ. ἀπόσαλου Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπό καὶ τοῦ οὐσ. σάλιο.

Πληθ., οἶονεὶ τὰ ὑπολείμματα τῶν σιέλων τινός, τὸ
ὑπολειφθὲν ἐν τῷ πινακίῳ φαγητόν τινος: Μόδουκίς τ' ἀπό-
σαλα νὰ φάου; Τ' ἀπόσαλα τῶν ἀλλ' ὧν τρώνι 'κεῖν' π' τρώνι
'ς τὰ ξινουδουχεῖα.

ἀποσαπίζω Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπό καὶ τοῦ ρ. σαπίζω.

Κάμνω τι νὰ σαπίσῃ: Τὸν ἀποσάπισε ἡ ἀρρώστια.

ἀποσαπουνίδα ἡ, Κρήτ. (Κατσιδ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀποσάπουνο καὶ τῆς παραγωγικῆς
καταλ. -ίδα.

Ἀποσάπουνο 1, ὁ ἰδ.: Ὡσπου νὰ πιάσῃ τὴ δλάκα τὸ
σαποῦνι νὰ πλύνῃ τὴ γάνει ἀποσαπουνίδα.

ἀποσαπουνίδι τό, Κρήτ. (Ρέθυμν. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀποσάπουνο καὶ τῆς παραγωγικῆς
καταλ. -ίδι.

Ἀποσάπουνο 1, ὁ ἰδ.: Εἶχα κάδός' ἀποσαπουνίδα καὶ
μ' ἐκεῖναδὰ ἐπλύνα. Φέρε μου κιάνένα ἀποσαπουνίδι ν' ἀπο-
πλύνω, γιατί' ἐξέκαμε δὸ σαποῦνι.

ἀποσαπουνίζω σύνθηθ. ἀποσαπουνίζω πολλαχ. βορ.
ιδιῶμ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπό καὶ τοῦ ρ. σαπουνίζω.

Τελειώνω τὸ σαπούνισμα, τὴν διὰ σάπωνος πλύσιν:
Ὅσο ν' ἀποσαπουνίσω τὰ μωραδιακά μὲ πῆρε τὸ μεσημέρι.

ἀποσάπουνο τό, Ἴων. (Κρήν.) Κρήτ. (Κατσιδ. κ.ά.)
Ρόδ. Χίος κ.ά. ἀποσάπ'νου Σκόπ. ἴποσάπουνο Εὐβ.
(Αὐλωνάρ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπό καὶ τοῦ οὐσ. σαποῦνι.

1) Ὑπόλειμμα σάπωνος χρησιμοποιηθέντος εἰς πλύσιν
Κρήτ. (Κατσιδ. κ.ά.) Σκόπ. Χίος κ.ά.: Ὡσπου νὰ πλύνῃ δυὸ
ποκάμισα, ἤκαμε τὴ δλάκα τὸ σαποῦνι ἀποσάπουνο Κατσιδ.
Δῶς' τση μιὰ δλάκα σαποῦνι, γιατί' δὲ δορεῖ νὰ πλύνῃ μὲ
τ' ἀποσάπουνά σου αὐτόθ. Συνών. ἀπογλείμμιδο, ἀπό-
γλυσμαν, ἀπογλύσμιν 1, ἀπολειφάδα, ἀπολει-
φάδι 1, ἀπολείφαδο, ἀπολείφιν, ἀποσαπουνίδα,
ἀποσαπουνίδι. 2) Πληθ., σαπυνοβριθὴ ὕδατα, εἰς τὰ
ὅποια ἐπλύθησαν διὰ σάπωνος ἐνδύματα κττ. Εὐβ. (Αὐλω-
νάρ.) Ἴων. (Κρήν.) Ρόδ. κ.ά.: Τὰ πέρακα 'πὸ τὰ ἴποσάπουνα
Αὐλωνάρ. || Παροιμ. Μὲ τὸν καλύτερό σου 'ς τὸ λουτρό καὶ
λούσου 'ς τ' ἀποσάπουνα (ὅτι ἡ μετὰ τῶν κρεισσόνων ἀνα-
στροφή ἀποβαίνει πάντοτε ὠφέλιμος) Ρόδ.

ἀποσαραντίδι τό, Ἴων. (Κρήν.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποσαραντίζω καὶ τῆς καταλ. -ίδι.

Παιδίον καχεκτικόν, οἶονεὶ μόλις τεσσαράκοντα ἡμε-
ρῶν ἡλικίας.

